

Biblioteksplan Lilla Edets kommun

1. Inledning

Enligt 17 § i Bibliotekslagen, ska kommuner "... anta biblioteksplaner för sin verksamhet på biblioteksområdet.". Biblioteksplanen för Lilla Edets kommun är ett strategiskt dokument som beskriver inriktning för verksamheten. Revidering görs varje mandatperiod. Planen ska årligen följas upp av kultur- och fritidsnämnden.

2. Syfte

Syftet med biblioteksplanen för Lilla Edets kommun är:

- Att fastslå en plan för biblioteksverksamheten i Lilla Edets kommun.
- Att ge medborgarna möjlighet att förstå och påverka verksamheten.

3. Målområden

Biblioteksverksamheten i Lilla Edets kommun ska bedriva sin verksamhet utifrån följande målområden.

3.1. Demokratiska värderingar

Folkbiblioteket i Lilla Edets kommun ska verka för att erbjuda medborgarna ett "Samhällets vardagsrum", fri från anmodan från bland annat politiska och religiösa samfund samt kommersiella verksamheter.

All personal på biblioteket och alla som besöker biblioteket skall bemötas lika oberoende av ålder, kön, religion, sexuell läggning eller etnicitet.

Medborgarna i Lilla Edets kommun ska tydligt uppmärksammas på möjligheten att tycka till, påverka och vara delaktiga i folkbibliotekets verksamhet och utbud.

3.2. Biblioteket som mötesplats

Biblioteket ska vara en fri och öppen mötesplats för alla och därmed främja kontakten mellan människor. Bibliotekets personal ska vara serviceinriktad, professionell och tillmötesgående. Mötet med besökaren ska stå i fokus.

Biblioteket ska erbjuda ett varierat programutbud med både kulturverksamhet som ger besökaren lustfyllda upplevelser, och aktiviteter som ger besökaren ny kunskap och insikt.

För att på ett bättre sätt skapa efterfrågade aktiviteter och attrahera nya målgrupper till biblioteket ska möjligheten till samarbeten med först och främst närliggande verksamheter kontinuerligt beaktas. För huvudbiblioteket avses samarbeten med Musikskola och Folkets hus, vilka tillsammans med biblioteket skapar känslan av kommunens kulturarena. För Lödösefilialen avses samarbeten med Lödöse museum som ska ta till vara på de unika förutsättningar som denna samverkan ger. Utöver nämnda samarbeten ska biblioteket även vara lyhört för att skapa attraktiva mötesplatser gemensamt med andra externa aktörer.

Utifrån dialog med medborgarna ska det ske en ständigt pågående översyn och förbättring av lokalernas utnyttjande.

3.3 Samarbete folkbibliotek- skolbibliotek

Folkbiblioteken och skolbiblioteken ska ha ett nära samarbete. Folkbiblioteken och skolbiblioteken ska komplettera varandra i syfte att både höja utbildningsnivån i kommunen och elevernas måluppfyllelse. Biblioteken kan bidra med kunskaper i informationssökning och källkritik, traditionell bibliotekskunskap samt bokprat.

I avvaktan på att kommunens skolbibliotek utvecklas och görs tillgänglig för alla grundskolans elever tillhandahåller folkbiblioteket kompletterande bibliotekstjänster.

3.4 Kunskapsfrämjande: medietillgång och programverksamhet

Biblioteket ska utifrån ett aktuellt och attraktivt mediebestånd och aktivitetsprogram skapa möjligheter att utveckla kunskaper, kreativitet, nya tankar och förhållningssätt. Biblioteket ska verka för att främja läsningen samt lusten och glädjen att läsa vilket innebär att det ska finnas ett varierat utbud av litteratur.

För de lokala mediesamlingarna ska noll-tillväxt eftersträvas, dvs. att nyförvärv och gallring samarbetas på ett sätt så att inaktuella eller ej efterfrågade medier gallras i samma takt som nytt material införskaffas.

Möjligheten att nyttja det mediebestånd som finns inom ramen för samarbetet Bibliotek i Väst ska lyftas fram för att ses som en del av ett gemensamt bestånd. Tillvägagångssättet ska i möjligaste mån förtydligas och förenklas.

Med programverksamheten avses ett program av aktiviteter som dels bidrar till att skapa en öppen mötesplats, dels ger medborgaren möjlighet att ta till sig ny kunskap. Biblioteket ska uppmuntra delaktighet i skapandet av dessa aktiviteter, både vad gäller enskilda individer och organisationer, så som föreningar och studieförbund.

3.5 Prioriterade grupper och tillgänglighet

Folkbiblioteket skall vara tillgängligt för alla och anpassade till användarnas behov. Särskild vikt ska dock läggas vid att tillgängliggöra bibliotekets utbud till följande, enligt bibliotekslagen, prioriterade grupper:

- personer med funktionsnedsättning
- de nationella minoriteterna
- personer som har annat modersmål än svenska
- barn och ungdomar

Hänsyn till de prioriterade grupperna ska genomsyra bibliotekets verksamhet i stort.

Lokalerna ska vara tillgänglighetsinventerade med hjälp av regionala och nationella föreskrifter och råd om tillgänglighetsanpassning.

Öppettider ska ändras i så liten utsträckning som möjligt för att skapa kontinuitet för medborgarna. En medborgardialog bör dock regelbundet föras vad gäller öppettidernas lämplighet.

Barn och ungdomar är en prioriterad målgrupp, inte bara enligt bibliotekslagen, utan även i kommunens övriga styrdokument. Verksamhet mot barn och ungdomar ska därför vara den enskilt viktigaste målgruppen, både vad gäller medieutbud och programverksamhet.

En kartläggning vad gäller behoven för personer med annat modersmål än svenska ska genomföras och regelbundet uppdateras för att kunna erbjuda media och aktiviteter för relevanta språkgrupper.

Finska är i skrivande stund det absolut största minoritetsspråket i Lilla Edets kommun. Ett tätare samarbete med kommunens finska föreningar är eftersträvansvärt.

Bibliotekspersonalen ska vara särskilt lyhörd för utveckling av anpassade medier. Med anpassade medier avses medier för personer med olika former av läshinder.

3.6 Digital utveckling

Folkbiblioteken är under förändring och har på senare tid ställts inför att behöva anpassa sin verksamhet mot nya mönster i samhället, inte minst vad gäller ny teknik. För folkbiblioteket i Lilla Edets kommun ska följande beaktas vad gäller utveckling av ny teknik: tillgängliggörandet av litteratur, möjligheterna att serva och bemöta medborgarna i det dagliga arbetet samt information mot invånarna om aktuell verksamhet.

Biblioteket ska prioritera digital utveckling mot de prioriterade målgrupperna och utveckling ska ske utifrån medborgardialog och tillsammans med de tänkta målgrupperna.

Personalen på folkbiblioteket ska vara trygga i att förmedla kunskap till besökare på området medie- och informationskunnighet (MIK). Statens medieråd definierar MIK som förmågan att "... finna, analysera och kritiskt värdera information samt att själv kunna kommunicera och skapa innehåll i digitala medier".

Med hjälp av kommunikation via digitala tjänster, så som sociala medier, ska medborgarna få ökad kännedom om bibliotekets verksamhet.

3.7 Skolbibliotek

Skolbiblioteken är en del av det allmänna biblioteksväsendet. Skolbiblioteken kan utformas på olika sätt och det är skolans huvudman tillsammans med skolans rektor som ansvarar för att eleverna får tillgång till skolbibliotek. Skolbiblioteken spelar en viktig roll för att stimulera elevernas intresse för läsning och litteratur samt för att tillgodose deras behov av material för utbildningen. Skolbiblioteket ska omfatta skolenhetens samtliga ämnen och årskurser och vara en del i den pedagogiska verksamheten med fokus på barnens lärande och utveckling.

Det ska finnas skolbibliotek på Lilla Edets kommuns samtliga grundskolor. Samtliga bibliotek ska ständigt vara under utveckling, vilket ska ske inom ramen för huvudmannens och skolenhetens systematiska kvalitetsarbete.

Det ska finnas ett utvecklat samarbete mellan kommunens skolbibliotek och folkbiblioteket. Folkbiblioteket och skolbiblioteken ska ha ett nära samarbete.

Beståndet av media och litteratur på respektive skolbibliotek ska utgå från målgruppen och bör därför vara olika på olika skolor. Skolbiblioteket ska utgöra en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställs till elevernas och lärarnas förfogande och som ingår i skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stöda elevernas lärande.

På varje skolenhet i Lilla Edets kommun ska det finnas personal med riktad kompetens för att tillsammans med övriga pedagoger arbeta med språkutvecklande arbetssätt.

Särskild uppmärksamhet ska riktas till elever med funktionsnedsättning och skolbiblioteken ska bland annat erbjuda litteratur utifrån elevernas olika behov och förutsättningar. Skolbiblioteken ska även ägna särskild uppmärksamhet åt de nationella minoriteterna och personer som har annat modersmål än svenska.